

Afwijkende standaard lifecycle voor uw werknemers

In Persoonlijk Pensioen Plan

Bij het beleggen van de pensioenpremie zoekt Nationale-Nederlanden een optimale verhouding tussen het beleggingsrisico en het verwachte rendement. Maar welke verhouding het beste bij een werknemer past, kan verschillen van de persoonlijke situatie. Daarom bieden we meerdere risicoprofielen. Een risicoprofiel geeft aan welke mate van rendement we verwachten, en de mate van risico die daarbij hoort. Aan de hand van het risicoprofiel stellen we de leeftijdsafhankelijke beleggingsmix in de bijbehorende lifecycles samen.

We hanteren een standaard risicoprofiel met bijbehorende lifecycles voor pensioendeelnemers. Maar mogelijk past een ander standaard profiel beter bij uw werknemers. U kunt daarom onder voorwaarden afwijken van onze standaard door zelf het standaard risicoprofiel voor uw pensioenregeling bepalen. Als een werknemer geen andere keuze maakt, beleggen we voor hem of haar standaard in een lifecycle die bij het door u gekozen risicoprofiel past.

1. De standaard lifecycle

Standaard belegt Nationale-Nederlanden de pensioenpremie volgens het risicoprofiel 'gebalanceerd'. Dit profiel is gebaseerd op een werknemersbestand met een gemiddelde qua salaris, waarde van de beleggingen en de pensioenambitie:

Leeftijd	Gemiddeld bruto jaarsalaris	Gemiddelde waarde van de beleggingen (per werknemer)
25 Jaar	€ 30.000	€ 0
35 Jaar	€ 35.000	€ 17.000
45 jaar	€ 52.500	€ 74.000
55 jaar	€ 54.000	€ 147.000
65 jaar	€ 48.000	€ 234.000

Samen met uw adviseur, en de eventuele werknemersvertegenwoordiging, kunt u voor uw regeling een andere standaard kiezen. Als dat beter past bij uw werknemersbestand. Bijvoorbeeld als uw werknemers een andere pensioenambitie hebben (meer of minder risico willen nemen). En als ze dit ook kunnen dragen (bijvoorbeeld doordat de salarissen en de waarde van de beleggingen afwijken van de gehanteerde gemiddelden). In deze brochure leest u meer over de mogelijkheden.

2. Andere standaard kiezen voor uw pensioenregeling

U kunt voor de andere standaard kiezen uit twee andere risicoprofielen met bijbehorende lifecycles: 'voorzichtiger' en 'ambitieuzer'. Hierna leest u de belangrijkste kenmerken, ook van onze standaard ('gebalanceerd').

Risicoprofiel Voorzichtiger

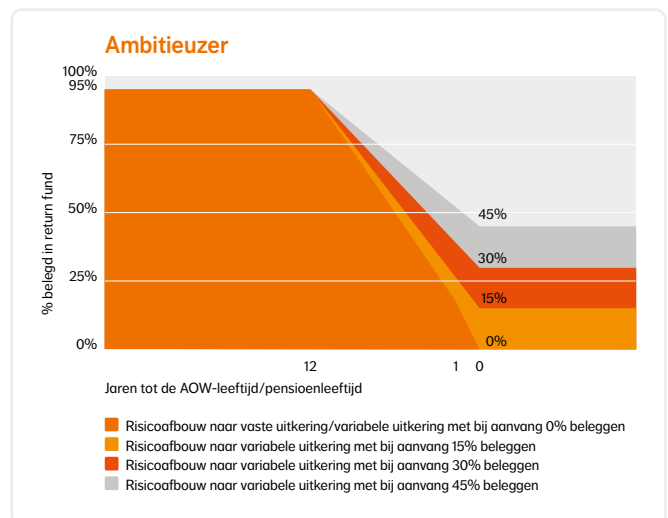
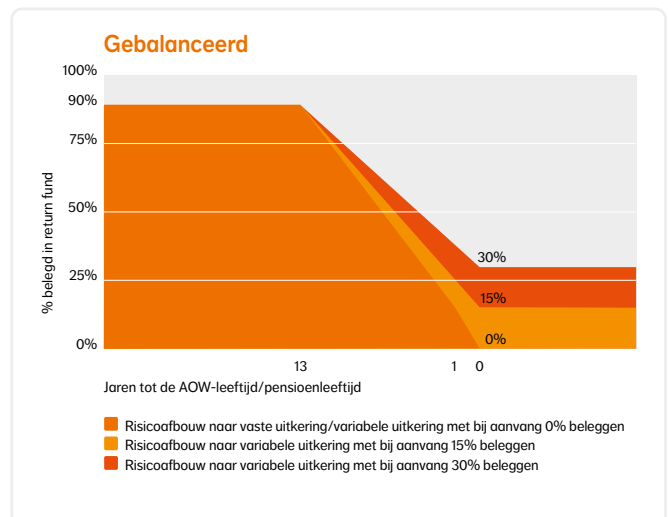
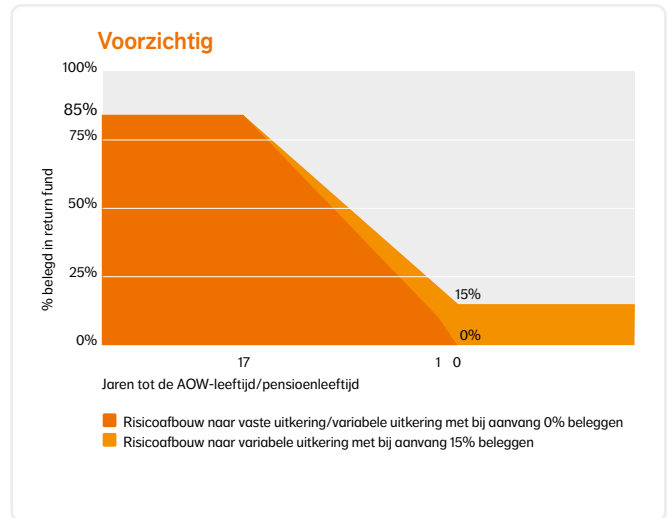
Voor de lifecycles die passen bij het risicoprofiel 'voorzichtiger', beleggen we bij jonge werknemers voor 85% in risicovolle beleggingen. Zoals in aandelen en vastgoed. Vanaf 17 jaar voor de pensioendatum gaan we het beleggings- en renterisico stapsgewijs afbouwen. Het laatste jaar voor de pensioendatum beleggen we nog voor 10% in risicovolle beleggingen. De rest in matchingfondsen. Deze fondsen beperken de rente- en beleggingsrisico's op de pensioendatum. In de maanden voor de pensioendatum bouwen we de risicovolle beleggingen verder af naar 0%. Kiest de werknemer vóór zijn pensioendatum ervoor om ná zijn pensioendatum een variabele uitkering te ontvangen? Dan sluiten we in de opbouwfase hierop aan. Door de risicovolle beleggingen niet naar 0% af te bouwen maar naar 15%.

Risicoprofiel Gebalanceerd

Voor de lifecycles die passen bij het risicoprofiel 'gebalanceerd', beleggen we bij jonge werknemers voor 90% in risicovolle beleggingen. Zoals in aandelen en vastgoed. Vanaf 13 jaar voor de pensioendatum gaan we het beleggings- en renterisico stapsgewijs afbouwen. Het laatste jaar voor de pensioendatum beleggen we nog voor 15% in risicovolle beleggingen. De rest in matchingfondsen. Deze fondsen beperken de rente- en beleggingsrisico's op de pensioendatum. In de maanden voor de pensioendatum bouwen we de risicovolle beleggingen versneld verder af naar 0%. Kiest de werknemer vóór zijn pensioendatum ervoor om ná zijn pensioendatum een variabele uitkering te ontvangen? Dan sluiten we in de opbouwfase hierop aan. Door de risicovolle beleggingen niet naar 0% af te bouwen maar naar 15% of naar 30% (afhankelijk van het vastgestelde risicoprofiel na pensioeningang).

Risicoprofiel Ambitieuzer

Voor de lifecycles die passen bij het risicoprofiel 'ambitieuzer', beleggen we bij jonge werknemers voor 95% in risicovolle beleggingen. Zoals aandelen en vastgoed. Vanaf 12 jaar voor de pensioendatum gaan we het beleggings- en renterisico stapsgewijs afbouwen. Het laatste jaar voor de pensioendatum beleggen we nog voor 20% in risicovolle beleggingen. De rest in matchingfondsen. Deze fondsen beperken de rente- en beleggingsrisico's op de pensioendatum. In de maanden voor de pensioendatum bouwen we de risicovolle beleggingen versneld verder af naar 0%. Kiest de werknemer vóór zijn pensioendatum ervoor om ná zijn pensioendatum een variabele uitkering te ontvangen? Dan sluiten we in de opbouwfase hierop aan. Door de risicovolle beleggingen niet naar 0% af te bouwen maar naar 15%, 30% of 45% (afhankelijk van het vastgestelde risicoprofiel na pensioeningang).

Keuzes van uw werknemers

Uw werknemers kunnen ook zélf online hun persoonlijke risicoprofiel bepalen. En vervolgens laten beleggen in de lifecycle die bij dat risicoprofiel past. Of ze kiezen zelf een andere lifecycle. Naast de eerder genoemde drie soorten lifecycles is er een defensievere variant ('voorzichtiger +') en een offensievere variant ('ambitieuzer +'). Deze laatste twee kunt u niet als standaard kiezen voor al uw werknemers.

3. Gedrag deelnemers dat hoort bij de risicoprofielen

Om u te helpen bij de bepaling wat een passend standaard risicoprofiel is voor uw werknemers, beschrijven we hierna het gedrag van deelnemers per profiel. Onze risicoprofielen zijn hierop gebaseerd. Ons stappenplan kan u verder begeleiden met het bepalen van het juiste risicoprofiel.

Risicoprofiel Voorzichtiger

De werknemer denkt bij 'risico' vooral aan onzekerheid. Hij of zij heeft wel oog voor de voordelen van beleggingsrisico nemen, maar de mogelijke verliezen als het tegengit, wegen zwaarder. De werknemer wordt ongerust van tussentijdse (sterke) schommelingen in de beleggingswaarde. Hij is enigszins risicomijdend maar begrijpt wel dat enig risico nodig is voor een goed pensioen. De werknemer is bereid om dit beperkte risico te accepteren en kan dit ook dragen.

Risicoprofiel Gebalanceerd

De werknemer denkt bij 'risico' vooral aan mogelijkheden. Hij of zij heeft duidelijk oog voor de voordelen van beleggingsrisico nemen. Maar houdt wel rekening met de mogelijkheid dat de resultaten tegenvallen. De werknemer kan tussentijdse schommelingen vervelend vinden, maar wordt er niet echt ongerust van. Hij gaat vrij neutraal en realistisch om met risico en begrijpt dat er redelijk wat risico nodig is voor een goed pensioen. De werknemers is bereid om dit gemiddelde risico te accepteren en kan dit ook dragen.

Risicoprofiel Ambitieuzer

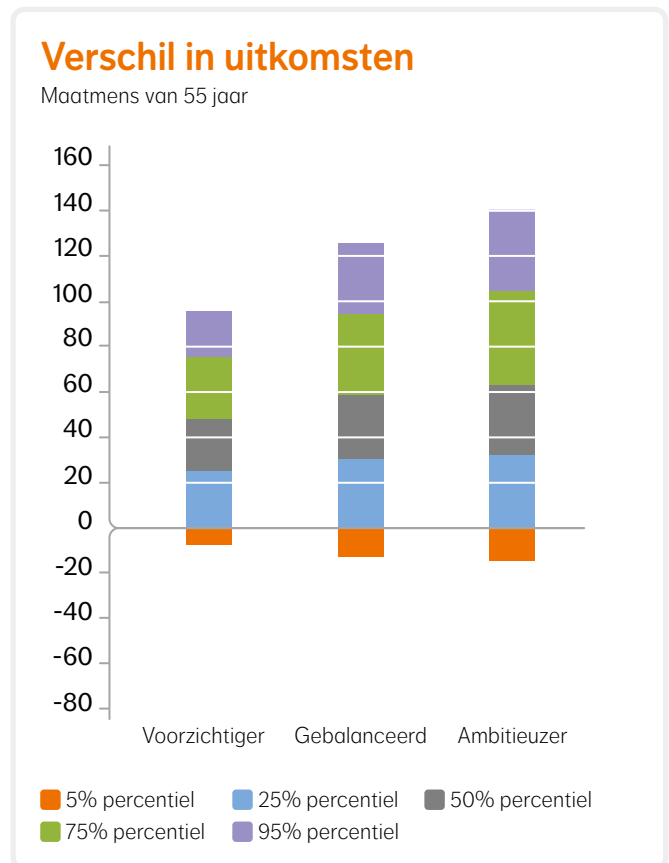
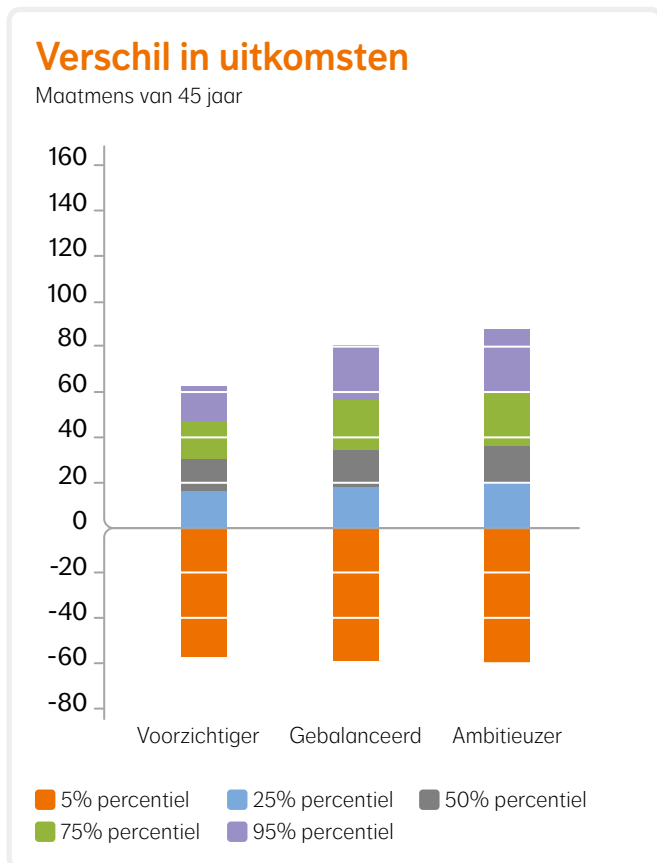
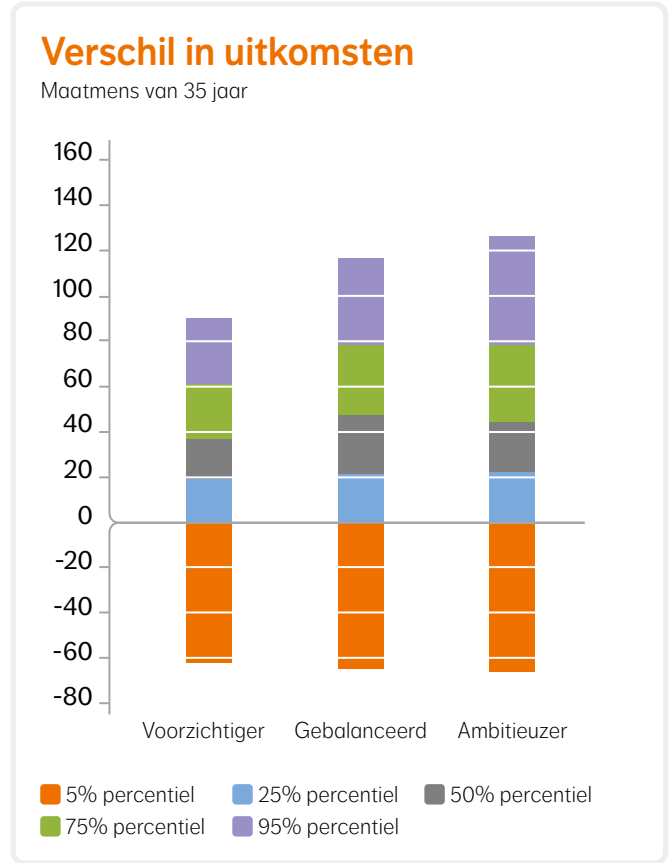
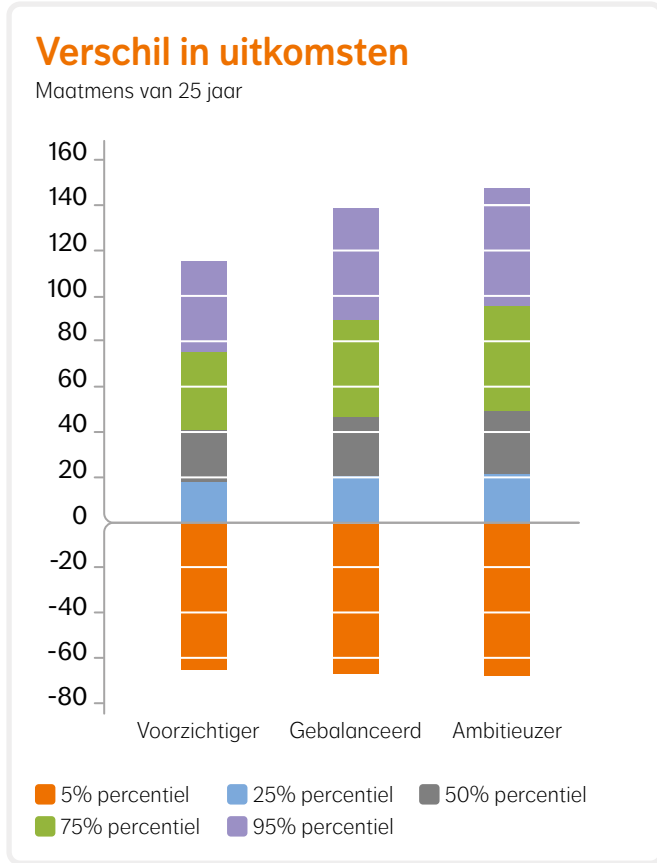
De werknemer denkt bij 'risico' vooral aan kansen. Voor hem of haar wegen de mogelijke voordelen van beleggingsrisico nemen zwaarder dan eventuele verliezen. Voor de werknemer horen tussentijdse schommelingen in de waarde erbij en hij wordt hier niet ongerust van. Hij neemt gerust wat meer dan gemiddeld risico en vindt het logisch dat er flink wat risico nodig is voor een goed pensioen. De werknemer is om dit hogere risico te accepteren en kan dit ook dragen.

4. Verschil in uitkomsten

Hieronder ziet u het verschil in rendementsuitkomsten in vergelijking met een middelloonregeling (de 0%-as). Uitgaande van een 3% rekenrente staffel en op basis van vier maatmensen van 25, 35, 45 en 55 jaar. De uitkomsten zijn vastgesteld op basis van de Uniforme Rekenmethodiek (URM), waarbij het 5% percentiel het 'Slecht weer' scenario

weergeeft, het 50% percentiel het 'te verwachten' en het 95% percentiel het 'Goed weer'. Het verschil in uitkomsten laat zien dat hoe risicovoller de gekozen default wordt, hoe verder de verschillen in uitkomsten in het Slecht weer en Goed weer scenario uit elkaar gaan lopen. De uitschieters naar beneden en boven nemen toe.

5. Stappenplan

Hieronder vindt u een stappenplan dat u helpt het juiste risicoprofiel vast te stellen. Dit biedt u structuur voor een analyse welke risicohouding (en lifecycle) bij uw organisatie past. En bij de samenstelling van uw werknemersbestand. De risicohouding bepaalt u door te bekijken wat het minimum is van het willen en kunnen nemen van risico.

Stap 1 – Hoeveel risico willen uw werknemers nemen?

Voor een goed pensioen is het nodig een aanzienlijk deel van het pensioengeld te beleggen. Als we met deze beleggingen meer risico nemen, is de verwachte pensioenuitkering hoger. Hoe méér risico, hoe hoger het pensioen bij goede beleggingsresultaten. Maar hoe lager het pensioen bij slechte resultaten. Andersom geldt: hoe mínder risico, hoe lager de verwachte pensioenuitkering. En hoe kleiner de uitschieters naar boven en naar beneden. Om de juiste risicohouding vast te stellen, is het van belang om te weten hoeveel risico uw werknemers willen nemen.

Voorbeeld 1

- U stelt vast dat uw werknemers een gemiddeld risico willen lopen. Het startpunt van de risicobereidheid van uw werknemers is daarmee 'Gebalanceerd'.
- Maar uw stelt ook vast dat uw werknemers wakker liggen van financiële tegenvallers. Dit antwoord raakt niet het profiel van de hoofdvraag. U stelt op basis hiervan het gevonden startpunt met 1 profiel bij. De risicobereidheid van uw werknemers is daarmee 'Voorzichtiger'. Onthoud dit profiel.

Voorbeeld 2

- U stelt vast dat uw werknemers meer dan gemiddeld risico willen lopen. Het startpunt van de risicobereidheid van uw werknemers is daarmee 'Ambitieuzer'.
- U stelt daarnaast vast dat uw werknemers zich geen zorgen maken bij financiële tegenvallers. Maar het moet liever niet al te vaak gebeuren. Dit tussenantwoord raakt het profiel van de hoofdvraag. U hoeft het profiel niet bij te stellen. De risicobereidheid van uw werknemers is daarmee 'Ambitieuzer'. Onthoud dit profiel.

Stap 1

1. Hoofdvraag

Hoeveel beleggingsrisico verwacht u dat uw werknemers zouden willen lopen met de beschikbare premie?

Het antwoord op deze vraag bepaalt het startpunt van de risicobereid van uw werknemers.

2. Checkvraag

Zouden de werknemers van uw bedrijf in vergelijking met andere mensen, rustig of onrustig worden van financiële tegenvallers?

U stelt het gevonden profiel bij de hoofdvraag met één profiel bij, als het antwoord op deze vraag niet het profiel van de hoofdvraag raakt. Een tussenantwoord kan voor twee profielen gelden.

Voorzichtiger

Minder dan gemiddeld, zien risico vooral als onzekerheid en mogelijke verliezen wegen zwaarder dan de voordelen.

Liggen wakker van financiële tegenvallers, geeft veel onrust.

Gebalanceerd

Gemiddeld, zien de voordelen, maar ook de nadelen van het nemen van risico's.

Niet leuk, maar kan gebeuren.

Ambitieuzer

Meer dan gemiddeld, zien risico als een kans en mogelijke voordelen wegen zwaarder dan verliezen.

Maken zich geen zorgen, soms zit het mee en soms tegen.

Vinden het vervelend, maar zetten zich er toch uiteindelijk overheen.

Maken zich geen zorgen, maar liever niet al te vaak.

Stap 2 – Hoeveel risico kunnen uw werknemers dragen?

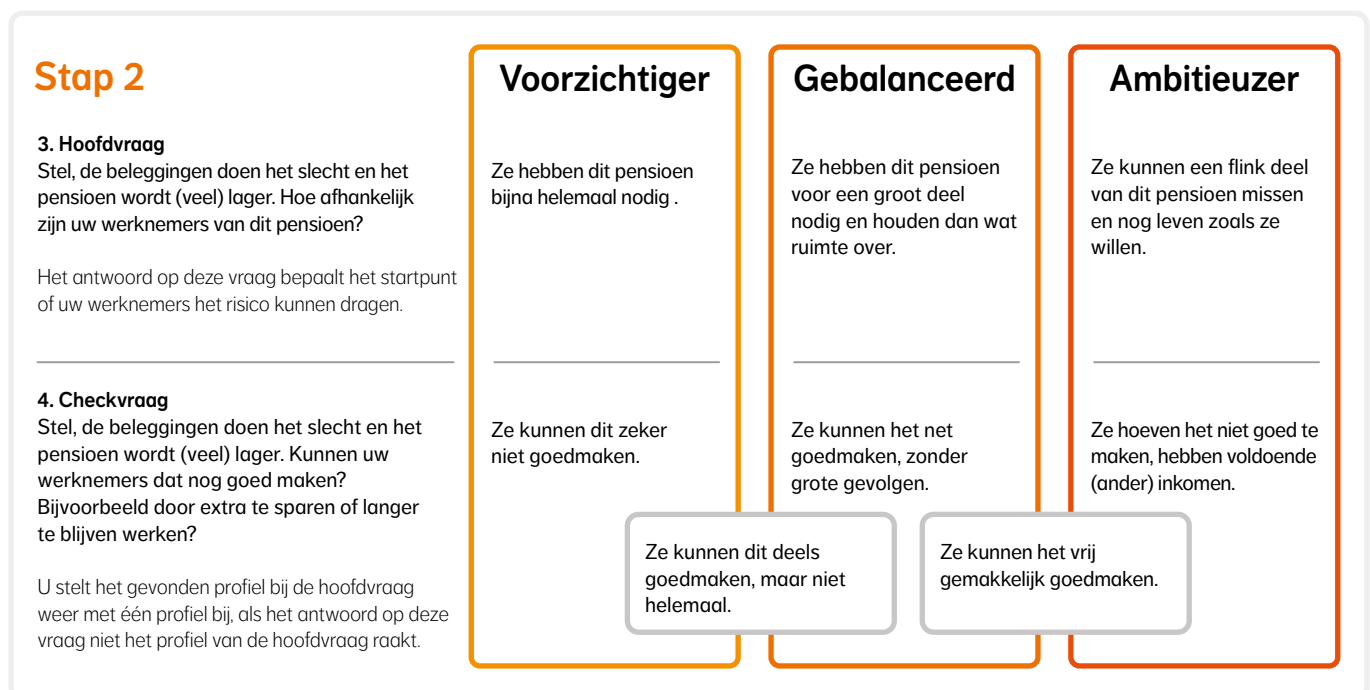
Naast het risico willen nemen, is het van belang of u werknemers het risico ook kunnen dragen. Is het pensioen hun belangrijkste inkomensbron na pensionering? Kunnen mogelijk verliezen nog goedge maakt worden?

Voorbeeld 1 (vervolg)

- U stelt vast dat uw werknemers dit pensioen voor een groot deel nodig hebben maar nog wel wat ruimte overhouden. Het startpunt of uw werknemers het risico kunnen dragen, is daarmee 'Gebalanceerd'.
- U stelt ook vast dat, als de beleggingen het slecht doen, uw werknemers het net goed kunnen maken. Zonder grote gevolgen. Dit antwoord raakt het profiel van de hoofdvraag. U hoeft het gevonden startpunt niet bij te stellen. Het profiel of uw werknemers het risico kunnen dragen is daarmee 'Gebalanceerd'. Onthoud dit profiel.

Voorbeeld 2 (vervolg)

- U stelt vast dat uw werknemers een flink deel van dit pensioen kunnen missen en dan nog kunnen leven zoals ze willen. Het startpunt of uw werknemers het risico kunnen dragen, is daarmee 'Ambitieuzer'.
- U stelt ook vast dat uw werknemers het vrij gemakkelijk goed kunnen maken, als de beleggingen het slecht doen. Dit tussenantwoord raakt het profiel van de hoofdvraag. U hoeft het gevonden startpunt niet bij te stellen. Het profiel of uw werknemers het risico kunnen dragen is daarmee 'Ambitieuzer'. Onthoud dit profiel.

Stap 3 – Vaststellen van minimum risicohouding

De uiteindelijke risicohouding bepaalt u door het minimum te nemen van het willen en kunnen nemen van risico. Dit voorkomt dat werknemers in een gemiddeld profiel terecht komen waarvan ze eigenlijk het risico niet kunnen dragen.

Voorbeeld 1 (vervolg)

Het minimum van risico willen en kunnen nemen is 'Voorzichtiger'. Dit is de uiteindelijke risicohouding van uw werknemers.

Voorbeeld 2 (vervolg)

Het minimum van risico willen en kunnen nemen is 'Ambitieuzer'. Dit is de risicohouding van uw werknemers. Voor een laatste checkvraag, doorloopt u nog stap 4.

Stap 4 – Laatste check voor risicoprofiel **Ambitieuzer**, het begrijpen van beleggingsrisico's

Bent u bij stap 3 op het profiel 'Ambitieuzer' uitgekomen? Dan beoordeelt u met de laatste checkvraag nog of uw werknemers begrijpen dat beleggingsrisico nemen tot een hoger of lager pensioen kan leiden. Een ambitieuzer profiel kunt u op basis van het ontbreken van kennis en ervaring nog één profiel bijstellen. Voor de overige profielen hoeft u deze stap niet te nemen.

Voorbeeld 2 (vervolg)

U werknemers hebben nog nooit belegd en vinden het lastig te begrijpen. U stelt op basis hiervan het profiel nog met 1 profiel bij naar '**Gebalanceerd**'.

6. Uw keuze

Welke van de drie mogelijke standaard risicoprofielen het beste past, is sterk afhankelijk van de situatie van uw organisatie en de samenstelling van uw werknemersbestand. Stel het best passende standaard risicoprofiel voor uw werknemers daarom altijd vast samen met uw adviseur. De beantwoording van de vragen uit het stappenplan vindt plaats in overleg met uw werknemers. Als u het lastig vindt om de vragen in het stappenplan te beantwoorden, raden we aan om dit verder bij uw werknemers te onderzoeken. Als u geen keuze kunt of wilt maken, beleggen wij de premies standaard volgens het gebalanceerde risicoprofiel (ons standaard risicoprofiel). Uw werknemers hebben altijd de mogelijkheid hiervan af te wijken na het bepalen van hun eigen risicoprofiel.

Stap 4

5. Risico's begrijpen

Hebben de werknemers van uw bedrijf kennis en ervaring met beleggen en met het nemen van beleggingsrisico's?

Met het antwoord op deze vraag, stelt u als nodig het risicoprofiel met één profiel bij.

Voorzichtiger

Ze hebben nog nooit belegd en vinden het lastig te begrijpen.

Gebalanceerd

Ambitieuzer

Ze hebben ervaring met beleggen en begrijpen wat het nemen van beleggingsrisico's inhoudt.

Meer informatie

Neem dan contact op met uw adviseur
of met ons.

Kunnen wij u helpen?

 010 513 02 80

 www.nn.nl